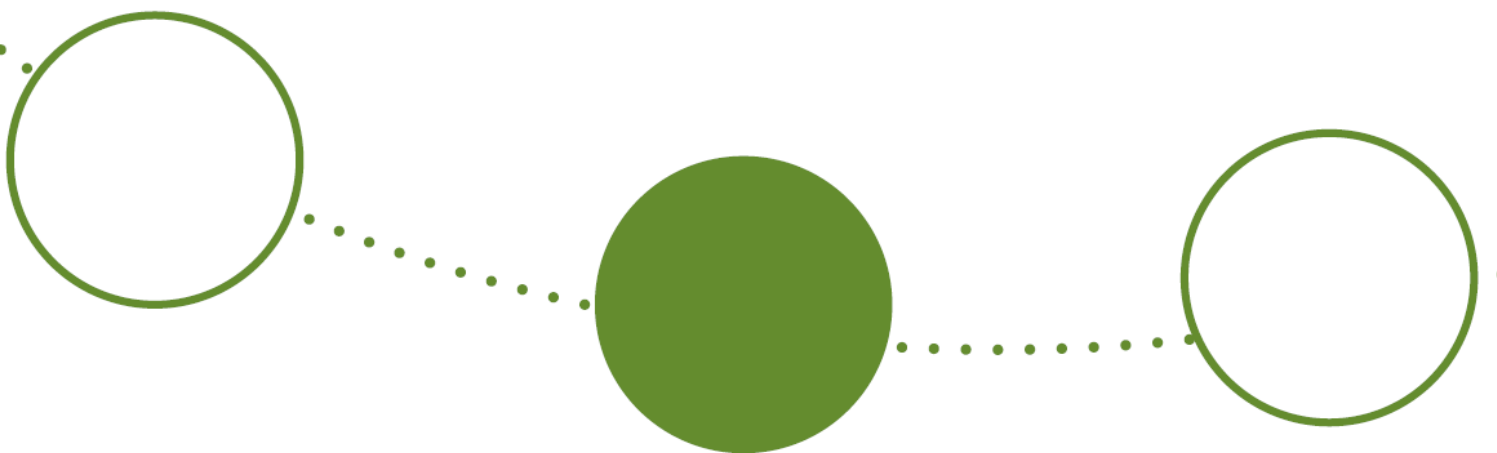

FÖRENKLAD
Hållbarhets-
redovisning
2019

Utdrag ur *Om år 2019 Uppföljning,
hållbarhetsredovisning och årsredovisning*

Dnr F2020-0150:1 /1.1

Svenska kyrkan
LULEÅ DOMKYRKOFÖRSAMLING

Innehåll

Förenklad hållbarhetsredovisning 2019	1
Innehåll	3
Om oss.....	4
Vår roll i samhället	5
Andlig och existentiell hållbarhet	6
Social hållbarhet	8
Ekologisk hållbarhet	10
Ekonomisk hållbarhet.....	12
Klimatberäkningar.....	14
Rapport upprättad av	15

Beslutad: Kyrkorådet 2020-04-23
Senast uppdaterad: 2020-04-08.

Luleå domkyrkoförsamling, Kyrkogatan 7C, 972 32 Luleå
Telefon: 0920-26 48 00
Mejl: lulea.domkyrkoforsamling@svenskakyrkan.se
Webb: svenskakyrkan.se/luleadomkyrko
Facebook: [facebook.com/luleadomkyrko](https://www.facebook.com/luleadomkyrko)
Instagram: [@luleadomkyrko](https://www.instagram.com/luleadomkyrko)

Om oss

Luleå domkyrkoförsamling (252004-3486) är en del av trossamfundet Svenska kyrkan och en av tre församlingar inom Luleå kommun. Församlingen är en stadsförsamling och omfattar geografiskt flertalet av Luleå stadsdelar: Centrala Luleå, Östermalm, Bergviken (inklusive Kallkällan och Klintbacken), Mjölkudden, Munkeberg, Notviken Tuna, en del av Karlsvik, Hertsön, Kronan, Björkskatan, Lerbäcken, Lulsundet, Lövskatan, Malmudden, Skurholmen, Svartöstaden och Örnäset. Församlingen finns till för alla som bor, arbetar eller är på besök i församlingen.

Församlingens uppdrag är reglerat i kyrkoordningen samt i lag om Svenska kyrkan och har som grundläggande uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning samt utöva diakoni och mission. Förutom denna grundläggande uppgift ansvarar församlingen för begravningsverksamheten enligt begravningslagen. Kyrkofullmäktige är församlingens högsta beslutande organ och kyrkorådet är församlingens verkställande organ som ansvarar för den löpande verksamheten och förvaltningen.

Vid årsskiftet 2019/2020 hade församlingen 27 920 medlemmar, vilket motsvarar 63,6 procent av invånarna. Medeltalet anställda uppgick till 79. Församlingen har totalt 39 byggnader med tak och två markområden. Markområdena utgörs av kyrkogårdar. Byggnaderna utgörs av fyra kyrkor, ett skärgårdskapell, en gemensam byggnad för två kapell och ett krematorium, tre församlingsgårdar, en förvaltningsbyggnad, fyra ekonomibygnader och diverse övriga byggnader som förråd med mera.

Vår roll i samhället

Luleå domkyrkoförsamlings hållbarhetsarbete vilar på två principer som är grundläggande för kristen tro och etik, förvaltarskapstanken och människovärdesprincipen. Principerna uttrycker dels att alla människor är lika mycket värda och dels att människan som förvaltare av Guds gåvor har ett ansvar, både gentemot andra människor och gentemot skapelsen i stort.

Formellt har kyrkorådet det yttersta ansvaret för församlingens hållbarhetsarbete. Sedan 2016 arbetar församlingen med balanserade styrkort där långsiktigt hållbar utveckling och gott förvaltarskap finns med som strategi och framgångsfaktor. Församlingen arbetar nu för att år 2020 bli miljödiplomerad enligt Svenska kyrkans miljödiplomering.

Församlingens diakonala arbete kan ses som kyrkans välfärdsarbete. I begreppet välfärd inryms då också existentiella dimensioner som tro, mening, hopp och behovet av att ingå i ett sammanhang.

Andlig och existentiell hållbarhet

Möten och samtal

Luleå domkyrkoförsamlings gudstjänster och församlingens liv skapar möten och gemenskap med Gud och med andra människor. Alla är välkomna att komma med sina erfarenheter och livsfrågor och ge de existentiella och andliga frågorna utrymme.

År 2019 har Luleå domkyrkoförsamling firat drygt 1 300 gudstjänster, där närmare 52 000 gudstjänstfirare fått mötas. Vid 88 tillfällen har detta skett inom äldrevården. Församlingen har även arrangerat 95 konserter och musikgudstjänster.

Församlingen har besökt förskolor och skolor mer än 200 gånger. Skolavslutning, advent och Lucia har firats med dem i församlingens kyrkor, och därigenom har församlingen mött 7 700 barn och unga med anhöriga och lärare.

Totalt sett har församlingen under 2019 bjudit in till över 5 800 tillfällen för människor från *alla* åldersgrupper att mötas, sjunga och musicera, samtala, fördjupa sig i kristen tro, engagera sig för internationell diakoni och mission, be och skapa. Volontärer har sammanlagt gett åtminstone 16 000 timmar av sin tid till församlingens arbete.

18 000 personer har delat livets stora stunder i församlingens kyrkor och kapell – när människor döpts, konfirmerats, gift sig, vigts till präster eller diakoner och när människor följt sina nära till den sista vilan.

I församlingen har anställda, volontärer och andra kristna mött människor i samtal – i kyrkor och hem, i affären och på gatan. I vardag, högtid och krissituation. Församlingen har gett stöd, hjälp till självhjälp och andrum. Församlingens diakoner har också fördelat mat, julklappar och bidrag till människor i lägen där livet verkligen kört ihop sig.

Varje vecka, varje dag. Vid vart och ett av dessa tillfällen har människor fått ett möte med kyrkan, med människor och med Gud. Många av de mötena kommer att finnas i människors minnen länge. En del resten av livet.

Utbildning

Under 2019 har personal och förtroendevalda gått en endagsutbildning arrangerad av Luleå stifts miljösamordnare. Personalen har fått en presentation av den energikartläggning som gjorts av några av församlingens fastigheter. Vid tre tillfällen under året har församlingens miljösamordnare föreläst om kyrkans hållbarhetsarbete vid öppen verksamhet i församlingen. I konfirmandundervisningen ingår ett pass om kyrkans arbete för Fairtrade.

Samarbeten

I församlingen finns en sedan länge etablerad samverkan mellan församlingen och ortens skolor. Det innebär ett bidrag till religionsundervisningen, samt kan ses som en förstärkning av vuxennärvaron på skolan. Det kan ge elever stöd i sin skol- och livssituation, som i sin tur underlättar skolarbetet. Församlingen medverkar också i skolans undervisning när det gäller frågor som har att göra med existentiell tolkning och kristen tro, mänskliga rättigheter och mångfaldsfrågor. Vid studiebesök från skolor, som ingår som en del i skolans undervisning, finns möjlighet att samtala om och reflektera kring kristen tro och kristet liv, om mötet mellan olika religioner och om existentiella frågor i allmänhet. Se även samverkan i avsnittet Diakoni nedan.

Nyckeltal

	2019	2018	2017	2016	2015
Besök i öppen verksamhet för vuxna	15 487	13 380	13 020	11 502	9 233
Besök i öppen verksamhet för barn och unga	8 808	9 370	10 737	9 712	11 021
Hembesök	308	212	263	564	184
Gudstjänstbesök	52 163	51 096	54 500	51 891	56 344
Antal dop	167	180	199	202	225
Antal konfirmander	88	71	86	71	78

Läs mer om församlingens verksamhet i verksamhetsuppföljningen för 2019 s. 6 och framåt.

Social hållbarhet

Diakoni

Diakonin i Luleå domkyrkoförsamling utgår från att gemenskap skapas i möten. Verksamheten bygger på mötesplatser med syftet att motverka ofrivillig ensamhet och isolering. På olika områden erbjuds olika mötesplatser för att tillgodose områdets specifika behov.

Diakonin i församlingen arbetar utifrån ett rättighetsbaserat arbetssätt. Det innebär att diakoner och med flera försöker komma åt grundorsakerna till att människor lever i utsatthet och marginaliseras, för att skapa förutsättningar för individen att tillsammans med andra förändra sin livssituation. Diakoner stödjer enskilda individer bland annat i kontakter med socialtjänst och andra myndigheter för att få till stånd det bistånd som individen kan ha rätt till.

Genom det diakonala arbetet arbetar Luleå domkyrkoförsamling på olika sätt för att motverka fattigdom och hunger. Det är och har alltid varit en central del av kyrkans uppdrag att ta ställning för den som lever i en utsatt situation. Församlingar förmedlar i viss mån kompletterande ekonomiskt stöd genom fonder, men i första hand hjälp till enskilda individer i form av kläder, matkassar och genom att erbjuda billiga måltider.

Församlings arbete berör och förhåller sig också till barnfattigdomen. Barnen är i fokus i allt diakonalt stöd. Både i form av materiellt och samtalsstöd, samt i församlingens verksamhet. Församlingen erbjuder bland annat kostnadsfria konfirmandläger som är öppna för alla. I konfirmandundervisningen relateras tro och liv till hållbart liv och globala rättvisefrågor.

I församlingen finns kompetens för att ge stöd vid kris och sorgebearbetning till såväl enskilda som vid svåra samhällshändelser. Genom det diakonala arbetet finns mötesplatser och former för människor att tillsammans – och med utgångspunkt i sin egen inneboende förmåga – bearbeta svåra upplevelser och livssituationer. Det handlar till exempel om enskilda samtal/själavård och olika typer av grupper för sorgebearbetning. Särskilt stöd ges till barn och ungdomar i missbruksfamiljer som får hjälp att hitta verktyg, hantera sin situation och dela erfarenheter. Det sker genom *Tillsammansgrupper* – ett pedagogiskt program med terapeutiska och förebyggande effekter, i samarbete med Luleå kommun och Nederluleå församling.

Luleå domkyrkoförsamling samverkar med Nederluleå församling genom särskilda själavårdare på Sunderby sjukhus. Församlingen arbetar även i nära samverkan med polisen vid bland annat dödsbudsöverlämning. I kommunens krisgrupp, POSOM, ingår personal från församlingen.

Sedan 2017 arbetar församlingen strategiskt med de sociala och diakonala behoven utifrån Diakonipastoralen. Läs mer om församlingens diakonala arbete i verksamhetsuppföljningen för 2019 s. 15 och framåt.

Våra medarbetare

2019 var medeltalet anställda i Luleå domkyrkoförsamling 79 personer. Majoriteten är helårsanställda men under maj till oktober utökas personalstyrkan med säsongsanställda på kyrkogårdarna. Frågor om

arbetsmiljö, anställdas villkor och utvecklingsmöjligheter utvärderas regelbundet genom arbetsplatsträffar, medarbetarsamtal, medarbetarenkäter samt skyddskommitté och skyddsronder i ett nära samarbete med fackliga företrädare.

Samtliga anställda omfattas av kollektivavtal och har tillgång till företagshälsovård för arbetsrelaterad ohälsa. Församlingens satsning på friskvård sker genom en friskvårdstimme i veckan, friskvårdsbidrag på 1 200 kr per år (3 000 kr vid köp av årskort), kontorsmassage och under 2019 en halv friskvårdsdag.

Församlingens policy för arbetsmiljö och policy för likabehandling lägger stor vikt vid förebyggande insatser. Från 2019 använder sig församlingen av Akka – arbetsklimat i kyrkan, som är en medarbetarenkät med frågor kring arbetsmiljö och arbetsklimat. Undersökningen ska genomföras årligen och resultatet från enkäten kan sedan jämföras mellan åren men även med andra arbetsgivare i Svenska kyrkan. Det ska även göras en årlig undersökning av likabehandling där medarbetarna svarar på ett frågeformulär. Från 2019 ingår frågeställningarna i Akka.

Resultatet från undersökningen Akka har presenterats för medarbetare och chefer. Varje arbetslag arbetar vidare med att utse styrkor och förbättringsområden med en handlingsplan för aktiva åtgärder. Vid arbetsledarträff följs arbetslagens åtgärder upp.

Nyckeltal

	2019	2018	2017	2016	2015
Medeltalet anställda uppdelat på kön (%)					
Kvinnor	65	67	65	66	66
Män	35	33	35	34	34
Åldersfördelning mellan anställda (%)					
<30	11	13	9	8	6
30-50	42	39	39	36	37
>50	47	48	52	56	56
Andel som omfattas av kollektivavtal (%)	100	100	100	100	100
Sjukfrånvaro (%)	3,18	2,72	3,84	2,76	2,83
Personalomsättning (%)					
Börjat anställning	9,2	7,7	7,1	11,6	10,1
Slutat anställning	11,9	7,7	11,9	7,0	13,5
Friskvårdsbidrag					
Antal personer	61	60	55	57	57
Medelersättning per person (kr)	2 015	1 600	1 728	1 812	1 584
Friskvårdstimmen					
Antal personer	83	71	61	77	81
Totalt antal timmar	1 496	1 213	941	1 266	1 246

Ekologisk hållbarhet

Vår påverkan på miljön

Klimat- och miljöfrågorna tillhör vår tids största utmaningar. Ett förändrat klimat och överutnyttjade ekosystem påverkar hela mänskligheten, men allra mest påverkas människor som redan lever i utsatthet. Därför är miljöfrågorna också rättvisefrågor.

I församlingens balanserade styrkort finns långsiktigt hållbar utveckling och gott förvaltningskap med som strategi respektive framgångsfaktor. Ett av målen i styrkorten är att genomföra miljödiplomering. Ett annat mål i styrkorten är att införa hållbarhetsredovisning.

Människovärdesprincipen, principen om det goda förvaltningskapet och affärsrämsighet är grundläggande principer i församlingens inköspolicy. Policyen innehåller regler om att inköp i första hand ska ske från ramavtal som tecknats av Svenska kyrkans nationella nivå eller Luleå stift. Ramavtalen ställer bland annat krav på miljöhänsyn och hållbarhet. Församlingens reglemente för placeringar utgår från människovärdesprincipen och förvaltningskapstanken. Reglementet följer i stort reglerna i Svenska kyrkans finanspolicy för etik och hållbarhet.

Församlingen har en policy för resor i tjänsten som syftar till att säkerställa att anställda, frivilliga, förtroendevalda samt uppdragstagare inom församlingen reser på ett säkert, miljömässigt och kostnadseffektivt försvarbart sätt. Vid val av färdmedel bör en sammanvägning av miljöhänsyn, säkerhet, tillgång och kostnad ske. Telefon- och videokonferens ska övervägas som alternativ till resa när det är lämpligt. På varje område finns det tjänstecykklar.

Sedan 2018 arbetar församlingen med Svenska kyrkans miljöledningssystem och planen är att bli miljödiplomerad år 2020. Under 2019 har nulägesbeskrivningar för alla områden slutförts. Övergripande mål, delmål och åtgärdsprogram är upprättade för alla områden och återkoppling har skett till verksamheten och förtroendevalda. Innehållet i en framtida vision och policy för församlingens miljöarbete har presenterats för personal och kyrkoråd. De har fått ge återkoppling till det fortsatta arbetet.

I församlingens byggnader används fjärrvärme för uppvärmning, med undantag av Domkyrkan och byggnaderna på Innerstadens kyrkogård. De värms upp genom direktverkande el. Några byggnader saknar uppvärmning, exempelvis skärgårdskapell samt förråd och garage. I krematorieverksamheten används eldningsolja till krematorieugnarna och där är rökgasrening installerad. Församlingen har inte gjort något aktivt val av el, men 41% av elen kommer från förnybara energikällor och 59% från kärnkraftverk enligt leverantörens uträkning av residualmix för 2018. 90% av fjärrvärmens kommer från restgaser. Resterande 10% kommer från företrädesvis träpellets.

Energikartläggning av fyra av församlingens byggnader slutfördes i början av 2019. En åtgärdsplan är upprättad och de första åtgärderna är avklarade. De består av byte till LED-belysning samt styrning av belysning och ventilation i några byggnader. En förundersökning om installation av solceller i vissa församlingsgårdar är planerad samt ny undersökning av möjligheten att dra in fjärrvärme i Domkyrkan.

Genom att montera markiser på två av församlingens byggnader har energismart komfortkyla uppnåtts. Vattenförbrukningen har under året börjat mätas. Den ska följas upp i syfte att minska förbrukningen. Under året har ytterligare en miljöstation byggts för sopsortering.

För att främja den biologiska mångfalden har vissa gräsytor på en av kyrkogårdarna omvandlats till ängsmark. Där har bikupor och insektshotell placerats ut. Begravningsverksamheten övergår succesivt till el-/batteridrivna redskap. En lista har upprättats över alla kemikalier som används genom verktyget Chemsoft. All verksamhet har genomgått en kemikaliesanering och lämnat in miljöfarliga produkter för destruering. En checklista har tagits fram över vad medarbetarna kan göra för att hushålla med resurser.

Fler butiker och har informerats om att församlingen tar emot och förmedlar livsmedel och andra varor till behövande. Församlingen har haft ett mångårigt samarbete med en livsmedelsbutik. Under året har samarbeten med ytterligare två butiker tillkommit. Besökande och behövande får kunskap om att de är med och bidrar till ett mer hållbart samhälle genom att motverka matsvinn och återbruk av kläder. Under året har två loppmarknader för barnartiklar hållits till förmån för Act Svenska kyrkan.

Nyckeltal

	2019	2018
Total mängd köpt energi (kWh)	2 069 468	2 050 964
Totala utsläpp av CO ₂ e från köpt energi	433	454
Mängd egenproducerad förnybar energi (kWh)	0	0
Totala utsläpp av CO ₂ e från tjänste- och gruppresor	23,2	-

Ekonomisk hållbarhet

Vårt ekonomiska ansvar

I inledningstexten till kyrkoordningens avdelning Ekonomi och egendom står det: *”De som har hand om kyrkans ekonomi och egendom svarar för sin förvaltning inför både Gud och människor. Förvaltarskapet måste utövas med hänsyn till hela Guds skapelse. En förvaltare måste vara pålitlig och klok och kunna svara för sin förvaltning när den granskas.”*

I en tid med minskande medlemstal handlar det om att bidra till en ekonomiskt hållbar kyrka, som står väl rustad för framtiden. Församlingen samverkar med andra församlingar, stiftet och nationell nivå i olika delar för minskad sårbarhet och kostnadseffektivitet. Genom sin inköspolicy verkar församlingen för att handel och investeringar ska ske på ett sätt som bidrar till en hållbar utveckling. Det sker bland annat genom att inköp görs via ramavtal, som syftar till att skapa förutsättningar för resurseffektivitet och funktionssäkring med beaktande av hållbarhetsfrågor. 2019 köpte församlingen in varor och tjänster via ramavtalen för 1 097 tkr vilket gav en kostnadsbesparing på 854 tkr. Församlingen är även diplomerad kyrka för Fairtrade.

Genom sitt reglemente för placeringar strävar församlingen efter att vara en ansvarsfull investerare. Placeringar ska bedömas efter en analys av hållbarhet och etik, likaväl som av de finansiella aspekterna. Sedan några år tillbaka har nya placeringar endast gjorts i Svenska kyrkans Ethosfonder, som har låga avgifter och klarar Svenska kyrkans finanspolicys hållbarhetskrav. Förutom återinvestering av utdelningar så har församlingen under 2019 investerat ytterligare fyra miljoner kronor i Ethosfonderna.

Vårt arbete mot korrupktion

Församlingens inköspolicy ställer även krav på affärsmässighet. I det ingår att leverantörer ska behandlas på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och att upphandlingar ska genomföras på ett öppet sätt. Vidare har inköspolicyn regler om jäv där en person inte får delta i handläggning av inköpsärenden som rör närstående person eller dennes intresse. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet till personens opartiskhet i ärendet.

Församlingens riktlinjer för gåvor ska kompletteras med riktlinjer för representation under kommande år. I arbetet ska det tydliggöras hur församlingen ska organisera arbetet med att förebygga korrupktion, mutor och bestickning.

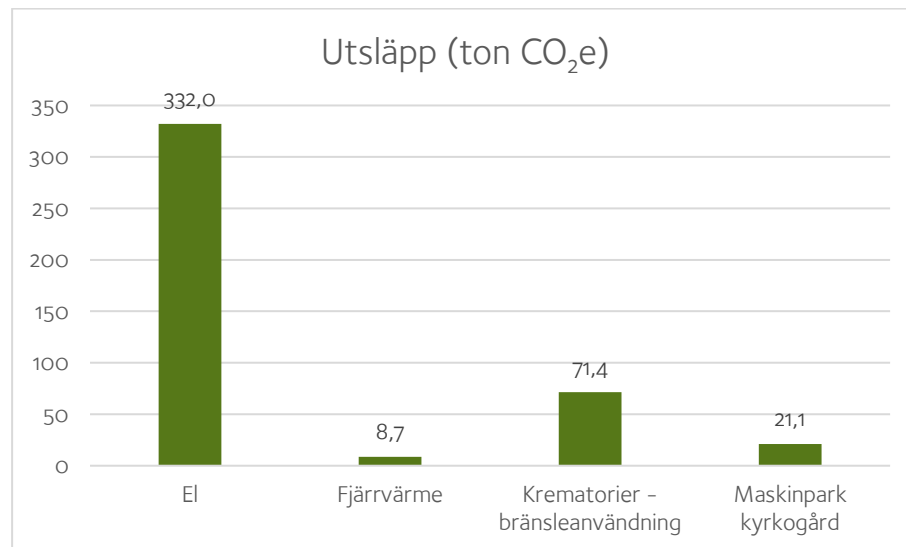
Nyckeltal

	2019	2018	2017	2016
Antal misstänkta fall av korruption	-	-	-	-
Andel leverantörer som skrivit under leverantörskod	-	-	-	-
Budgeterade bidrag för internationella projekt för hållbar utveckling (tkr)	100	0	0	0
Inköp via ramavtal inom Svenska kyrkans gemensamma samverkande inköp				
Antal ramavtal som är avropade	30	27	21	19
Inköp via ramavtal (tkr)	1 097	1 038	551	1 178
Besparingar genom inköp via ramavtal (tkr)	854	763	463	778

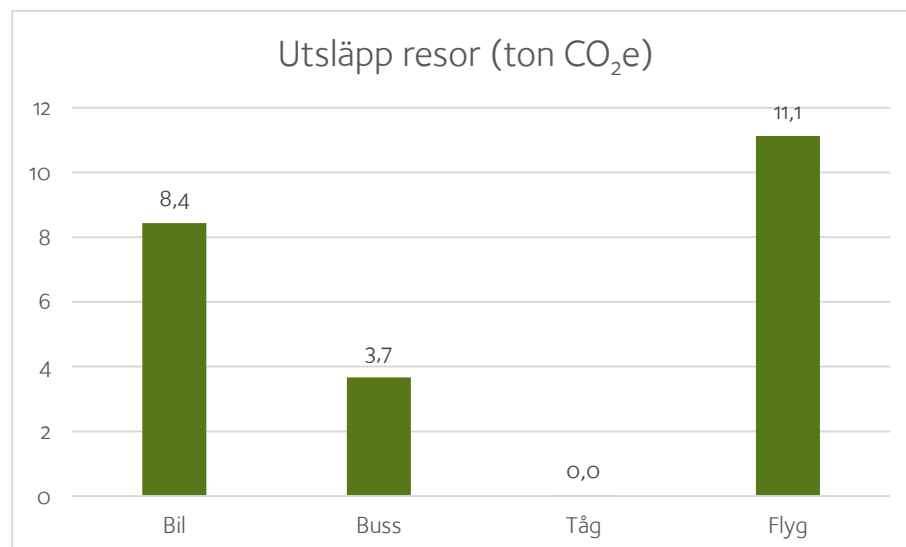
Inköp och besparingar genom inköp via ramavtal avser inköp från leverantörer som kan lämna uppgifterna.

Klimatberäkningar

Utsläpp energianvändning

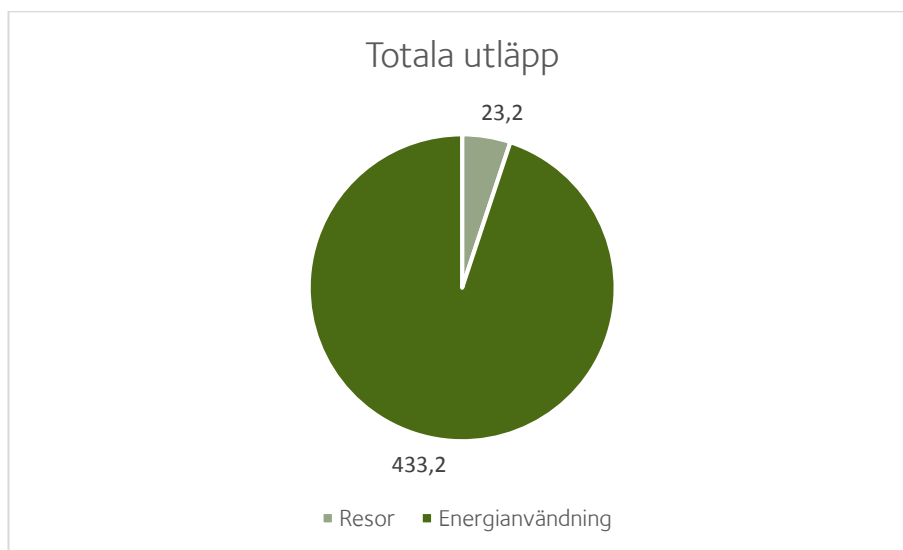

Utsläpp resor

Resor med bil 4 685 mil, buss 385 mil, tåg 1 112 mil och flyg 6 827 mil.

Totala utsläpp

Rapport upprättad av

Ekonom Birgitta Hörnsten

2020-03-16

